Försäkringskassans allmänna råd

ISSN 1652-8743

Försäkringskassans allmänna råd om ändring i Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid;

FKAR 2012:1

beslutade den 16 mars 2012.

Försäkringskassan beslutar i fråga om Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid

dels att de allmänna råden till 5 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1998:12) om sjukpenninggrundande inkomst ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas nya allmänna råd till 25 kap. 9 § socialförsäkringsbalken.

Till 25 kap. 9 § socialförsäkringsbalken

Innehållet i bestämmelsen

För en försäkrad som har inkomst av annat förvärvsarbete och som bedriver näringsverksamhet ska, under en tid om 24 månader räknat från den månad då den försäkrade har gjort eller borde ha gjort anmälan för registrering enligt 3 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483), den sjukpenninggrundande inkomsten från näringsverksamheten beräknas till vad som minst motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning. I de fall den försäkrade inte har skyldighet att anmäla sig för registrering, ska tiden om 24 månader räknas som om sådan skyldighet hade gällt för honom eller henne.

Allmänna råd

Vid bedömning av om den inkomst som en försäkrad uppger till Försäkringskassan ska anses vara skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning, bör Försäkringskassan ta ledning av Statistiska centralbyråns lönestatistik avseende total genomsnittslön inom privat sektor, för ett yrke med liknande arbetsuppgifter som de den försäkrade uppgett.

Till 5 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1998:12) om sjukpenninggrundande inkomst

Innehållet i bestämmelsen

Har en försäkrad med inkomst av annat förvärvsarbete än anställning under en följd av år i inkomstdeklaration redovisat lägre inkomst av näringsverksamhet än vad som motsvarar skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning, ska Försäkringskassan beräkna den sjukpenninggrundande inkomsten av detta arbete med ledning av de tre senaste årens taxeringar.

Försäkringskassan får beräkna den sjukpenninggrundande inkomsten till ett högre belopp än den försäkrades inkomst av näringsverksamhet om

- näringsverksamheten fortfarande, efter utgången av den tid som anges i 25 kap. 9 § socialförsäkringsbalken, är under uppbyggnad eller
- det finns andra särskilda skäl som att näringsverksamheten har stark skuldbelastning, ändrade förvärvsförhållanden eller tillfälliga förluster.

Allmänna råd

Vid bedömning av vad som ska anses vara skälig avlöning för liknande arbete för annans räkning, bör Försäkringskassan ta ledning av Statistiska centralbyråns lönestatistik avseende total genomsnittslön inom privat sektor för ett yrke med liknande arbetsuppgifter som de den försäkrade utför.

Vid jämförelse av taxerade inkomster mellan år bör en omräkning av tidigare års taxerade inkomster göras med hjälp av innevarande års förhöjda prisbasbelopp.

Om de tre senaste årens taxerade inkomster visar en uppåtgående eller nedåtgående trend bör detta beaktas vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst. Om det går att göra en rimlig bedömning av årets beräknade inkomst av näringsverksamhet bör beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten göras med utgångspunkt från innevarande verksamhetsår.

En uppåtgående trend bör antas fortsätta om det inte med säkerhet kan konstateras att inkomstnivån kommer att sjunka i fortsättningen. Om en nedåtgående trend kan antas bli bruten under året bör detta beaktas vid beräkning av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Om de tre senaste årens taxerade inkomster inte uppvisar någon trend bör som huvudprincip genomsnittet av dessa inkomster användas för att fastställa den sjukpenninggrundande inkomsten.

Vid beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten enligt ovan ska hänsyn inte tas till skatterättsliga dispositioner inom ramen för periodiserings- och expansionsfondssystemen. Det följer av rättspraxis.

Om en näringsverksamhet fortfarande, efter utgången av den tid som anges i 25 kap. 9 § socialförsäkringsbalken, är under uppbyggnad, bör Försäkringskassan fastställa den sjukpenninggrundande inkomsten till den jämförelseinkomst som framgår av bestämmelsen.

Detta bör gälla även om jämförelseinkomsten är högre än den inkomst den försäkrade själv uppger. Om det däremot är sannolikt att inkomsten av näringsverksamheten efter uppbyggnadsskedet inte kommer att uppgå till jämförelseinkomsten bör Försäkringskassan fastställa den sjukpenninggrundande inkomsten till den inkomst av näringsverksamhet som den försäkrade beräknas få när uppbyggnaden av verksamheten är genomförd.

Stark skuldbelastning bör anses föreligga när de långfristiga skulderna uppgår till 55 procent av tillgångarna.

I bedömningen av på vilket sätt stark skuldbelastning ska påverka inkomsten av näringsverksamheten bör den referensränta som gäller vid årets ingång användas. Vid bedömning av om inkomsten av näringsverksamheten under en följd av år understigit jämförelseinkomsten, och vid beräkning av den sjukpenninggrundande inkomsten, bör bortses från inkomstår som inneburit en tillfällig förlust.

Dessa allmänna råd gäller från och med den 1 april 2012.

FÖRSÄKRINGSKASSAN

EVA NORDQVIST

Eva-Lotta Germundsson